N°. 84.

1860.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 18 OCTOBER.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Noordbrabant* ;

Gelet op de missive van den Majoor, kommanderende het 1e en 2e Eskadron, 4e Regiment Dragonders te 's Hertogenbosch, van den 11. October jl., N°. 129;

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de tijd, bestemd tot den aankoop van paarden, bedoeld bij Zijner Majesteits besluit van den 19. Januarij jl., N°. 48, door de Regimenten Kavallerie van de eigenaars zelve te doen, bij aanschrijving van den Minister van Oorlog, dd. 8 dezer N°. 79 *B*, voor het 1e en 4e Regiment Dragonders, tot den 30. November e. k. is verlengd.

Van de voorwaarden tot verkoop dier paarden kan dagelijks op het bureau van genoemden Majoor Kommandant inzage genomen worden.

's Bosch, den 15. October 1860.

De Commissaris des Konings voornoemd,

J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

Frankrijk.

PARIJS, den 15den October.

Het officiele dagblad van het pauselijke gouvernement, berigtende dat de inzameling van den Sint-Pieterspenning reeds 1,600,000 scudi (dat is ruim vier millioen gulden Nederlandsch) voor de pauselijke schatkist heeft opgebragt, voegt daarbij het volgende:

»Het is voor den Heiligen Vader zeer vertroostend, in de mildheid zijner kinderen een hem door de Voorzienigheid aangeboden middel te zien om aan de toenemende behoeften der schatkist tot zekere mate te kunnen voldoen; en terwijl hij, in hoe benarde omstandigheden welligt ook geraakt, nooit zou kunnen besluiten, om onderstand, welke hem door de zoogenaamde magtigen der aarde onder bedingen en verbindtenissen aangeboden mogt worden, aan te nemen, zou hij den penning, welke hem bij voortduring door de geloovigen van de Katholijke wereld zal worden aangeboden, niet kunnen afwijzen."

— In doorgaans goed onderrigte kringen alhier wordt verzekerd, dat het Fransche gouvernement besloten had eerstdaags nog meer troepen tot versterking zijner krijgsmagt in den Kerkelijken Staat af te zenden. Dit gaf voedsel aan het vermoeden dat Keizer *Napoleon* meende, in Italie welligt nog tot andere doeleinden, dan het beschermen van Rome en den Paus, zijne krijgsmagt te zullen moeten bezigen.

— De Turynsche *Opinione*, een orgaan van den heer *Cavour*, berigt dat de Sardinische troepen den 7den dezer in de Abruzzen getrokken en op het Napelsche grondgebied door de bevolking met geestdrift ontvangen zijn. De ministeriele dagbladen van Parijs berigten, dat Koning *Victor Emanuel* van Spoleto naar het Napelsche grondgebied vertrokken en reeds te Ascoli, nabij de grenzen, aangekomen was. Een van die bladen, de *Patrie*, zegt verder: »Wegens den slechten staat der wegen dacht men, dat de Sardinische troepen eerst den 18den of 20sten October voor Capua zouden komen. Intusschen zal *Garibaldi* geene nieuwe operatiën ondernemen, maar zich tot het verdedigen zijner positiën bepalen.

»Blijkens echte opgaven zijn op den 1sten October 4500 man van *Garibaldi*'s krijgsvolk buiten gevecht gesteld, en is het verlies der koninklijke troepen op dien dag minder groot geweest. Deze laatsten ontvangen talrijke versterkingen en hebben te Fondi, nabij de Romeinsche grenzen, in eene zeer sterke positie post gevat; hierdoor wordt het onmogelijk, om hunne linie heen te trekken en de werken benoorden Gaëta van achteren aan te tasten.

»Toen de Sardinische generaal *Cialdini* dezer dagen *Garibaldi* bezocht, heeft hij met verscheiden officieren van de bijzondere wapenen de voornaamste positiën der koninklijke troepen opgenomen en bevonden dat zij zeer sterk waren.

»Men denkt thans niet, dat eene krijgsmagt van 25,000 man Sardinische troepen toereikend zal zijn om eene vesting als Gaëta in te sluiten en naar de regelen der kunst te belegeren; men gelooft dus, dat die troepen positiën zullen bezetten, alwaar zij in staat zullen zijn te beletten dat Gaëta versterkingen, leeftogt of ammunitie ontvangt, en dat vervolgens, zoo geene andere gebeurtenissen aan de uitvoering van dat plan in den weg komen, de Sardinische krijgsmagt in het koningrijk Napels op de sterkte van 50,000 man zal worden gebragt. Alvorens het beleg te kunnen aanvangen, zullen de Sardinische troepen slag moeten leveren aan het Napelsche leger, hetwelk bij zoodanige ontmoeting grooten steun in de vestingwerken van Gaëta zal vinden.

»Volgens de jongste berigten waren twee stoomfregatten van de Russische oorlogsvloot in de haven van Gaëta aangekomen, alwaar reeds ééne Russische korvet lag.

— Blijkens de jongste berigten uit Turyn werd aldaar vrij stellig verzekerd, dat Koning *Victor Emanuel* uiterlijk den 16den dezer de hoofdstad Napels zou bereiken, en dat *Garibaldi* aan Zijne Majesteit had geschreven dat hij hem te gemoet zou komen om hem het bestuur over te dragen. Verder werd verzekerd dat den heer *Crispi* door den dictator uit zijne ambtsbetrekkingen ontslagen was."

— De aartsbisschop van Trani heeft Koning *Victor Emanuel* bij een eerbiedig adres uitgenoodigd te Napels te komen om er weder rust en vrede te brengen en het werk van Italie's eenheid te voltooijen.

— Volgens de jongste berigten zou Koning *Victor Emanuel* den 17den dezer Napels binnentrekken, en waren den 9den, 10den en 11den dezer reeds eenige duizenden Sardinische militairen over zee in die hoofdstad aangekomen; een gedeelte van deze troepen was terstond naar Capua gezonden, bij welke vesting de vijandelijkheden hervat waren. Intusschen vervolgden de Sardinische troepen hunnen togt in de Abruzzen.

— Den 9den dezer heeft Koning *Victor Emanuel* te Ancona, alvorens naar het Napelsche grondgebied te trekken, een manifest aan de bevolking van zuidelijk Italie gerigt, hetwelk aldus besluit:

»Mijne troepen rukken voorwaarts en begeven zich onder u, om de orde te bevestigen. Ik kom niet, om u mijnen wil op te dringen, maar, om den uwen te doen eerbiedigen. Gij zult uwen wil vrijelijk kunnen uiten; de Voorzienigheid, welke iedere regtvaardige zaak beschermt, zal u ingeven, hoe gij stemmen moet.

»Hoe gewigtig ook de gebeurtenissen zijn, ik verwacht met kalmte het oordeel van het beschaafde Europa en dat van de geschiedenis, omdat ik het innige bewustheid heb van mijnen pligt als Koning en als Italiaan te vervullen. Mijne staatkunde zal welligt niet onnuttig zijn om in Europa den vooruitgang der volken met de bestendigheid der monarchiën te doen zamengaan. Ik weet, dat ik in Italie aan het tijdvak der revolutiën een einde maak."

— Volgens berigten uit Napels van den 12den waren de prodictator *Pallavicino* en zijn secretaris *Curanti* den vorigen avond door *Garibaldi* naar Caserta ontboden, en hadden beiden hun ontslag genomen na eene conferentie waarbij ook de heeren *Crispi* en *Cattaneo* waren tegenwoordig geweest.

Marseille, 15 October. Wij hebben berigten uit Napels van den 9den ontvangen. Daar *Mazzini* geweigerd had de stad te verlaten, had de prodictator de oprigting van clubs verboden; hij had voorts den bevelhebber der nationale garde ontslagen en aan *Louis Blanc* verboden nationale werkplaatsen te stichten. Het korps diplomatiek had geprotesteerd tegen het besluit waarbij aan de moeder van den koningsmoordenaar *Milano* een pensioen is verleend. *Garibaldi* had Messina en Gaëta in staat van blokkade verklaard. De Fransche admiraal *le Barbier de Tinan* heeft geweigerd de blokkade te erkennen. De Fransche stoomboot *Protis* is reeds genomen.

Turyn, 15 October. Koning *Victor Emanuel* is te Giulia-Nova op Napelsch grondgebied aangekomen en door de bevolking met geestdrift ontvangen. De graaf *de Villamarina* had den Koning aan de grenzen ontvangen.

Volgens berigten uit Rome van den 11den had de generaal *Goyon* drie regimenten afgezonden om Viterbo en het grondgebied van St. Petrus even als in 1849 te bezetten. De Sardinische commissaris te Viterbo, hertog *Cesarini*, heeft daartegen geprotesteerd, maar toch de stad verlaten. De generaals *Lamoricière* en *Schmidt* werden te Rome verwacht.

Turyn, 16 October. Het Pauselijk gouvernement, weder meester van Viterbo geworden zijnde, heeft er vele ambtenaren afgezet, waardoor het aantal uitwijkende ingezetenen toenam. De commissaris-generaal van het Sardinische gouvernement neemt de noodige maatregelen om de uitgewekenen te ondersteunen.

Triëst, 15 October. Berigten uit Corfu van den 11den meldden dat men aldaar eene Engelsche vloot onder het bevel van eenen admiraal verwachtte, welke gedurende den winter in die wateren zou verblijven om een wakend oog op de Adriatische zee te houden.

Parijs, 16 October. Men heeft tijdingen ontvangen uit Shanghai van 19 Augustus. De insurgenten hadden den 18den een aanval op die stad gedaan; zij werden teruggeslagen. De vreemdelingen hebben een vrijwilliger-korps gevormd. De geallieerden zijn te Peïlang geland, welks

noordelijke en zuidelijke forten, die ontruimd waren, zij hebben bezet. Zij hebben den 12den het kamp der Tartaren aangetast en de troepen uit verjaagd. De geallieerden zijn opgerukt naar de forten van Taku en maakten zich gereed tot den aanval. De Chinezen van hunne zijde bereidden zich tot tegenstand.

Nederlanden.

'S Gravenhage, den 18den October.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van Maandag vooreerst behandeld de conclusiën der nadere verslagen van de commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van de heeren *Dirks* en *Wybenga*. Gelijk vroeger is opgegeven, strekt de conclusie van dat omtrent de verkiezing van den heer *Dirks*, om dien heer *niet* als lid der Kamer toe te laten en van dat besluit kennis te geven aan den Minister van Binnenlandsche Zaken; terwijl die omtrent den heer *Wybenga* de strekking had om dien heer *wel* als lid der Kamer toe te laten.

Die conclusie werd na korte discussie zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, gelijk ook die betreffende de verkiezing van den heer *Wybenga*, waarover niemand het woord voerde.

In eene rede, die bijna twee uren duurde, heeft daarna de Minister van Koloniën bestreden de tweeledige conclusie, voorgesteld door de overgebleven leden van de commissie, in wier handen gesteld waren de stukken betrekkelijk de regeling der suiker-cultuur en van het contract Pangka. De Minister heeft, aan het einde van zijn betoog, geconcludeerd dat, wat de suiker-regeling betreft, deze behoorde te worden nedergelegd ter griffie, opdat een der leden daaruit aanleiding kon vinden om een wetsvoorstel in te dienen, volgens het voorschrift der Grondwet; en wat aangaat de transactie gesloten ten aanzien van het contract Pangka, dat de Kamer na de nu ontvangen inlichtingen gehoord te hebben, die de meerderheid der commissie niet heeft gevraagd, in die dading berustte. Overigens verklaarde de Minister van Koloniën, dat hij, of zijne rigting ondersteund werd door de Kamer, eene *nadere* gelegenheid zou afwachten, waar die rigting grondig voor eene *voltallige* en *daarop voorbereide* Kamer kon worden gedebatteerd. Ook dan wanneer de Kamer *thans* de conclusiën zou aannemen, zou hij daarin voor zich geene afkeuring kunnen zien, op grond van de stelligste verklaringen van vertrouwen, door den voorsteller van de oorspronkelijke motie van 11 Mei jl. afgelegd.

In den loop der rede betoogde de Minister voorts, dat op deze geheele zaak lag een schijn van partijdigheid, met het oog op de zamenstelling der commissie en met hetgeen in haren boezem was voorgevallen, en hoe voorts de heer *Duymaer van Twist* (met vermelding van feiten) als Gouverneur-Generaal daden van bestuur had verrigt, die het stelsel van uitbesteding niet hadden gehuldigd, of in aard en strekking met de transactie betrekkelijk Pangka overeenkwamen.

Daarna werd de behandeling van het rapport gesplitst in twee deelen, zoodat eerst werd in discussie gebragt de conclusie betrekkelijk de suiker-regeling.

Over dit eerste gedeelte der conclusie voerden het woord de drie overgebleven leden dier commissie en de heer *van Voorthuysen*. De Minister beantwoordde de sprekers nog nader, waarna de heer *Mijer* het woord vroeg, doch wegens het vergevorderde uur werd de verdere beraadslaging verdaagd tot Dingsdag morgen.

In deze zitting der Kamer zijn ingekomen: 1°. een wets-ontwerp strekkende tot vervroegde ontheffing van goederen der Maatschappij van Weldadigheid van daarop ten behoeve van den Staat gelegde hypothekaire verbanden; 2°. veertien wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen; 3°. een wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, dienst 1861; 4°. een wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de gestichten te Ommerschans en Veenhuizen, voor de dienst van 1861. Deze wets-ontwerpen zijn verzonden naar de afdeelingen om aldaar te worden onderzocht. Aan de Kamer is medegedeeld dat de afdeelingen hebben benoemd tot rapporteurs voor: hoofdstuk XII der Staatbegrooting, de heeren: *Wintgens*, *van Goltstein*, *Thorbecke*, *van Bosse* en *Meeussen*. de wet op de Middelen, de heeren: *Wintgens*, *van Goltstein*, *Thorbecke*, *van Bosse* en *Meeussen*; het wets-ontwerp tot verdere regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1858, de heeren: *van der Linden*, *van Heukelom*, *van Hoëvell*, *van Bosse* en *Duymaer van Twist*; en die tot afschaffing der slavernij in West-Indie, de heeren: *van Voorthuysen*, *Heemskerk Bzn.*, *Olivier*, *Betz* en *Gevers Deynoot*.

— In de zitting van gisteren heeft de Tweede Kamer voortgezet de discussie over de conclusie van de overgebleven leden der commissie, in wier handen gesteld waren de stukken en mededeelingen betreffende de suiker-regeling en het contract Pangka, en wel, in de eerste plaats, over het vraagstuk der suiker-regeling.

De heer *Mijer* heeft in eene zeer uitgebreide rede die in omvang evenaarde aan de rede op Maandag door den Minister van Koloniën uitgesproken, op alle punten de regeling van de suiker-cultuur verdedigd; de hoofdpunten van het rapport wederlegd; en bovendien betoogd dat, in ieder geval, regeling bij de wet evenmin bestaanbaar is met de Grondwet en het Regerings-reglement, als mogelijk in de uitvoering.

Daarna heeft de heer *van Lijnden* zich verklaard tegen de conclusie van de overgebleven leden der commissie, en betoogd, dat het rapport was gesteld met haatstugt; dat het zondigde door overdrijving, dat de toon daarvan was opgewonden, en dat de conclusie zelve scheen te zijn voortgekomen uit een niet zeer logisch hoofd. Een en ander werd door den spreker met citaten uit het rapport gestaafd.

De heer *de Brauw* keurde het af dat de meerderheid der commissie niet had goedgevonden, het verslag als naar gewoonte eerst te verzenden aan den Minister van Koloniën.

De heer *Mackay*, overigens in vele punten het eens met den heer *van Lynden*, meende evenwel dat bij de vaststelling van het Regerings-reglement had voorgezeten het denkbeeld om vrije cultuur te stellen naast dwangcultuur.

De heer *Heemskerk Az.*, die voor de motie van den heer *Wintgens* had gestemd, zou tegen de conclusie stemmen, omdat de regeling nu daar was, en het niet aanging nu nog te verklaren dat de wet de suiker-cultuur moest regelen.

De heer *Wintgens* legde de verklaring af, dat hij aan de conclusie dezelfde beteekenis gaf, als hij gegeven had aan zijne motie van 11 Mei; geene andere. Met dezen uitleg vereenigde zich ook de heer *van Heukelom*, terwijl daarna de heer *van Hoëvell*, als lid van de meerderheid der commissie, in eene wederlegging trad van de tegen het rapport gemaakte bedenkingen, en de heer *Thorbecke* thans een anderen uitleg gaf aan art. 59 der Grondwet, dan die hij, als Minister van Binnenlandsche Zaken, in 1850 gegeven had.

De *Minister van Koloniën* heeft slechts twee malen, zeer kort, het woord gevoerd: 1°. om eene uitdrukking gisteren gebezigd te verduidelijken, en 2°. om te verklaren dat de Minister zich hield aan den uitleg der Grondwet, door den heer *Thorbecke* als Minister gegeven, en niet aan diens uitleg van heden.

De debatten gesloten zijnde, werd het eerste gedeelte der conclusie *aangenomen* met 40 tegen 20 stemmen.

Tegen stemden de heeren van Franck, Luyben, Kien, van Lynden, Nolthenius, Schimmelpenninck, Hoffman, van Asch van Wijck, Elout, de Brauw, Begram, Mackay, Heemskerk Az., Mijer, Lycklama, van Foreest, Hoekwater, Delprat, van Amerongen en de Voorzitter.

De behandeling van de zaak Pangka is uitgesteld tot heden.

In den loop der zitting heeft de *Voorzitter* voorgesteld om het wets-ontwerp op de regterlijke organisatie in behandeling te nemen op Dingsdag 23 October e. k. Intusschen is met 36 tegen 29 stemmen beslist, op voorstel van den heer *Idserda*, om dat ontwerp eerst in behandeling te nemen op 7 November e. k. Zullende dus de Kamer tot dien tijd op reces scheiden.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 13den October 1860, n°. 61, is benoemd tot prokureur bij het provinciaal geregtshof in Noordbrabant en de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch *A. F. Scheffers*, thans prokureur bij de arrondissements-regtbank te Eindhoven.

— Door Z. M. is benoemd tot officier der orde van de Eikenkroon de kapitein *F. M. Marcella* van het wapen der maréchaussée, en tot ridder dier orde de 1e luits. *F. Prins* en *J. F. Meijer*, mede van gemeld wapen.

— Bij besluiten van den 13den October 1860, n°s 66 en 67, heeft Z. M. benoemd bij het wapen der kavallerie bij het 1ste reg. drag. tot ritm. van de 3de kl. den 1sten luit. *K. van der Ley*, van het 3de reg. drag.; bij het 2de reg. drag. tot 1sten luit. den 2den luit. *K. J. D. Wijnhoff*, van het korps; bij het personeel der geneesk. dienst van de landmagt, tot apotheker van de 3de klasse *A. C. P. Kogelsang*.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* hebben zich weder naar Luxemburg begeven, alwaar zij tot Januarij zullen blijven.

— Het eerevoorzitterschap van de kommissie voor de Algemeene Tentoonstelling van nationale nijverheid, 't volgende jaar te Haarlem te houden, is door Z. K. H. den prins *van Oranje* aangenomen.

— Aan de leden der Tweede Kamer is rondgedeeld een adres van den heer *F. R.* baron *van Raders*, aan Z. M. den Koning, over het vraagstuk der afschaffing van de slavernij in West-Indie. Hij treedt in eenige beschouwingen over dit vraagstuk, en dringt op afschaffing der slavernij aan, waaraan hij een begin wil zien gemaakt door de wettelijke bepaling, dat de kinderen van slavinnen, welke na den laatsten dag van het loopende jaar in de West-Indische koloniën ter wereld komen, vrijgeboren mogen zijn.

— De Kamer van koophandel en fabrieken te 's Bosch heeft een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gerigt, waarin zij, op grond van het algemeen belang en den gunstigen toestand van 's lands geldmiddelen, verzoekt dat de Kamer in gunstige overweging neme en van de regering provocere een wets-ontwerp tot afschaffing der heffing van tol- of barrièregelden op de openbare rijkswegen.

— Ten gevolge eener nadere mededeeling van de Fransche post-administratie, is voortaan de frankering niet meer verpligtend voor de brieven bestemd naar Brazilië, doch naar geene andere Staten in Zuid-Amerika, in zooverre daarvan de verzending over Frankrijk geschiedt. De brieven kunnen langs dien weg ook uit dit Rijk naar de verkiezing der belanghebbenden hetzij geheel ongefrankeerd, hetzij gefrankeerd tot aan de plaats van bestemming worden verzonden, hetwelk een en ander langs de overige daarvoor openstaande wegen, niet kan plaats hebben.

— Bij besluit van den 14den October 1860, n°. 64, is 's Konings adjudant in buitengewone dienst *C. P. Schimpf*, generaal-majoor bij de landmagt in Nederlandsch Indie, thans met verlof hier te lande, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen.

— Naar men verneemt, is door het departement van oorlog bepaald, dat de tirailleurgeweren, die bij de jager- en tirailleurkompagnien van de infanterieregementen thans in gebruik zijn, door getrokken geweren

vervangen zullen worden, uithoofde de getrokken geweren zekerder schot opleveren en ook de veelgebruikte stangen daardoor kunnen gespaard worden.

— Te Rotterdam is, Vrijdag avond, de 16 luit. plaats, adj. *Jager*, waarschijnlijk aan de Kruiskade in 't water geraakt; hij schijnt zich daaruit te hebben kunnen redden, maar niet van de plaats zich te hebben kunnen verwijderen. Althans men heeft hem den volgenden morgen overdekt aan den waterkant gevonden; er was toen nog eenig leven in den ongelukkige maar de dood volgde spoedig.

— Aanst. Zaturdag, den 20sten dezer, zal het monument voor het graf van *Tollens* te Rijswijk worden onthuld. De 's Gravenhaagsche commissie voor dat monument is zamengesteld uit de heeren: *G. G. Withuys*, *S. J. van den Bergh*, *R. C. Bakhuizen van den Brink*, mr. *D. Levysohn Norman*, mr. *J. D. Caan van Hoekenburg*, *P. J. Landry* en *E. van Westrheene* Wz. Zij heeft in der tijd benoemd tot haren voorzitter, daar de heer *Withuys* verzocht had van het presidium verschoond te mogen blijven, de heer *Bakhuizen van den Brink*, tot secretaris den heer *S. J. van den Bergh*, en tot thesaurier den heer *P. J. Landry*.

Het monument, in de werkplaats van den heer *Leeuwmble* vervaardigd, is gereed. Het stelt voor een kolossaal vrouwenbeeld, *de poëzie*. In de linker hand houdt het beeld een lier en in de opgeheven regter hand een immortelle krans, welken het schijnt te laten vallen op het graf. Het beeld is vervaardigd uit eene soort van fijnen grijzen zandsteen. Bij gelegenheid van de onthulling zal er eene redevoering worden gehouden en zullen, onder anderen, door eenige liedertafels gezamenlijk uitvoeringen op het graf plaats hebben.

— De *Illustr. Zeit.* meldt, dat aan het plan door den stedelijken raad van Keulen ontworpen, om een kasteel met onderhoorigheden, gelegen aan den Rijn, als eersten prijs uit te reiken bij den jongst aldaar gehouden wedstrijd met de buks, geen gevolg is gegeven, uithoofde de verkiezing som niet was bijeen gebragt om het landgoed aan te koopen.

De *Delftsche Courant* dit berigt mededeelende, voegt er bij, dat de heer *Grisart*, welke dien eersten prijs behaald heeft, zijne aanspraken des noods langs den weg van regten, zal doen gelden.

— Uit de *Delftsche Courant* leest men:

»Met belangstelling bezigtigden wij dezer dagen de stoom-wattenfabriek van den heer *A. Breetvelt Az.* te dezer stede. Door de verbeteringen welke de heer *Breetvelt* heeft gebragt in de werktuigen waarmede de watten worden vervaardigd, ziet hij zich in staat gesteld een fabrikaat te leveren van zulk een deugdzamen aard, dat het met het beste van elders, niet alleen kan wedijveren, maar dit zelfs in vele opzigten overtreft. De belangrijke bestellingen welke de heer *Breetvelt* voortdurend op zijn artikel ontvangt, bewijzen genoegzaam dat het om zijne goede qualiteit zeer gezocht is, en stellen hem in staat, in zijne fabriek, die zeker de grootste van dien aard in ons land is, een vrij talrijk personeel werk te verschaffen.

— Uit Schagen meldt men van den 12den dezer:

»Gisteren middag ten 12 ure is te Petten op strand gekomen het kofschip *Remke*, gezagvoerder *Scharpbier*, van Libau naar Schiedam bestemd, geladen met gerst en haver. Van de equipage, bestaande uit acht personen, zijn zes omgekomen; de kapitein, zijne vrouw en 2 kinderen, zijnde een meisje van 8 en een jongetje van 3 jaar, de stuurman en een matroos, terwijl 2 matrozen, van 's middags 12 tot 's avonds 8 ure in het want zich vasthoudende, alsteen met de reddingboot, geadsisteerd door eene loodsboot, behouden aan strand zijn gebragt. Hartverscheurend was het van het strand deze schipbreukelingen in levensgevaar te zien, zonder, door de hooggaande zeeën, eenige redding te kunnen aanbrengen. De gezagvoerder, zijn jongste kind aan zich vastgebonden hebbende, zag het van koude bezwijken, terwijl zijne vrouw en dochtertje, mede van koude en ongemakken bezweken, levenloos op het dek lagen. De echtgenoot en vader sprong op dit voor hem zoo ontzettend gezigt in zee en vond alzoo in de golven den dood. Drie lijken zijn inmiddels aangespoeld, terwijl er nog drie vermist worden. Van het schip is niets meer te zien, het is geheel uit elkander en weggeslagen.

— De *Tijd* vermeldt, dat de Aartsbisschop en Bisschoppen van Nederland dezer dagen een adres aan Zijne Heiligheid den Paus hebben gezonden, waarin zij, ook namens hunne onderhoorige Katholieken, hunne deelneming en droefheid te kennen geven over de rampen, welke de verraderlijke pogingen der vijanden van het Katholicismus Z. H. hebben berokkend.

— Aan dezelfde Courant wordt uit Rome van 6 dezer geschreven, dat een Amsterdammer, die van een behoorlijken Nederlandschen pas voorzien, een uitstap in Umbrië maakte, om er de natuur en de schoone kunsten te bewonderen, te Spoleto door de Piemonteesche troepen is gegrepen, in de gevangenis geworpen, en eerst na vijf dagen op vrije voeten gesteld. Hij heeft besloten eene klagt in te dienen bij den Nederlandschen gezant te Turijn.

— De jongste Overlandmail heeft berigten uit Batavia van 23 Augustus ll. aangebragt.

Aan het algemeen overzigt van het Bataviaasch Handelsblad wordt het volgende ontleend:

»Het zijn slechte tijdingen waarmede wij ditmaal onze berigten moeten aanvangen.

»Met gunstige tijdingen vooreerst van Banjermassing. Onze vrees, dat de strijd aldaar niet als genoegzaam geëindigd moet worden beschouwd, dat er aan geen duurzame rust te denken viel voor de hoofden van den opstand zouden zijn onschadelijk gemaakt schijnt te worden bewaarheid. Een groot aantal opstandelingen heeft zich in de nabijheid van Amonthay weder vereenigd en bereidt zich voor om aanvallenderwijze te werk te gaan. Wel zijn dadelijk maatregelen genomen om hen ten onder te brengen, wel twijfelen wij niet of onze dappere troepen zullen ook nu de zege behalen, — maar het blijkt toch uit dit feit hoe weinig de vijand zich nog ter nedergeslagen gevoelt, hoe weinig het eigenlijk afdoet hem hier en daar op de vlugt te jagen, zijn kampongs in brand te steken en hen die niet hard genoeg wegloopen dood te schieten, zoolang de invloed van boven niet geheel is geweken is. De noodzakelijkheid van meer energieke maatregelen om dat doel te bereiken, wordt ook door den kommandant der expeditie ingezien, zoo het ten minste waar is, dat hij eene aanzienlijke versterking heeft aangevraagd. Gelukkig bestaat er een groot vertrouwen op Zijne Exc. den luitenant-generaal kommandant van het Indisch leger; men behoeft niet te vreezen dat hij doortastende middelen, waar ze noodig zijn, ongebruikt laten zal.

»En wel hebben wij behoefte aan dat vertrouwen om kalm te blijven bij de ontzettende mare, die wij op den 18den dezer uit de *Javasche Courant* vernamen, en waarvan ons later nadere bijzonderheden zijn medegedeeld. In den avond van den 17den, is een opstand uitgebroken onder de Europesche troepen in de Wurtembergsche kazerne te Samarang, waardoor de vreedzame burgerij dier stad aan de vreeselijkste gevaren is blootgesteld geweest. Van 9 ure 's avonds tot 3 ure in den morgen hebben de zamengezworenen zich staande gehouden en getracht het cordon te doorbreken, dat dadelijk door inlandsche barissans en de schutterij om de kazerne getrokken geworden was. Met huiving denkt men aan de gruwelen die het welslagen hunner plannen zoude hebben ten gevolge gehad. Doch de Voorzienigheid en de vastberadenheid van de militaire en civiele autoriteiten hebben Samarang voor die ramp behoed. Na een hevig gevecht is men de opstandelingen meester geworden; negen hunner waren gedood, veertien gewond en twee en veertig werden in arrest genomen.

»In den morgen van den 18den werd door den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indie, als bij de afwezigheid van Z. Exc. den Gouverneur-Generaal belast met het dagelijksch beleid der zaken, die in overeenstemming met den generaal van het Indisch leger voortdurend per telegraaf met den generaal *de Brauw* had gecorrespondeerd, de krijgswet uitgevaardigd.

»Ten gevolge van deze afkondiging der krijgswet is te Samarang onverwijld een krijgsraad belegd, en reeds op den 20sten zijn *vijf en dertig* muitelingen opgehangen! Die strafoefening is *vreeselijk*, maar zij was naar ieders overtuiging, tevens *noodzakelijk*.

»En wel te meer, omdat het kwaad van opstand en zamenzwering bij het, voor een overgroot gedeelte uit vreemdelingen zamengestelde Indisch leger zeer diepe wortels geschoten heeft. Niet alleen vermelden de couranten dagelijks berigten van desertie en rebellie van eenige soldaten (zoo ook nu weder de berigten, dat te Soerabaija, waar dertien manschappen te gelijk zijn gedeserteerd), maar dit complot in het bijzonder had, naar men verneemt, uitgestrekte vertakkingen. Uit onderschepte correspondentien zoude blijken, dat, gelijktijdig met den opstand te Samarang een andere te Ambawara en een derde te Djocjocarta had moeten uitbreken. Nog loopt het gerucht dat ook te Soerabaija een dergelijk complot ontdekt zoude zijn. Merkwaardig is het daarbij, dat al de zamengezworenen Zwitsers waren; het is te hopen dat men in 't vervolg bij aanwervingen van lieden uit die Natie zeer streng moge toezien of liever zeer in 't geheel niet naar Indie zenden! Door het groote aantal slechte sujetten dat men in den laatsten tijd herwaarts gezonden heeft is het nu reeds zoo ver gekomen, dat men, volgens de eenparige getuigenis der officieren, oneindig meer staat op de inlandsche dan op de Europesche troepen maken kan. Er heerscht onder de laatste een zeer slechte geest, vooral bij het garnizoensleven, dat dan ook trouwens een ellendig leven genoemd worden moet.

— Van Banjermassing zijn berigten ontvangen tot 11 Augustus. De opstandelingen waren in grooten getale in de nabijheid van Amonthay vereenigd, alwaar door hen een groote benting opgeworpen was. Eene sterke kolonne onder bevel van den majoor *Koch* vertrok voor eenige dagen derwaarts; nadere berigten worden te gemoet gezien.

Ons is verzocht het onderstaande te plaatsen:

Breda, 17 October 1860.

In den avond van Maandag 15 dezer, hield de Muzijk-Vereeniging te dezer stede, die de benaming »*Koninklijke Philharmonie van Breda*" mag voeren, feestelijk gedachtenis, dat zij, blijkens in haar archief aanwezige onwederlegbare bewijsschriften, thans *drie en twintig jaren* geleden, alhier tot stand werd gebragt.

Vriendschappelijke eenstemmigheid, en gepaste vrolijkheid heerschten bij die feestviering.

Die feestavond werd opgeluisterd door de keurige uitvoering onzer voortreffelijke Volksliederen, door het toebrengen van toasten aan de nagedachtenis van wijlen den Koninklijken Beschermer *Willem II*, tot heil van Vaderland en Vorst; tot roem en glorie, zegen en welvaart der twee Koninklijke Eere-leden, Zijne Majesteit de regerende Koning *Willem III* en Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Frederik* der Nederlanden, en van het gansche Koninklijke Huis, en ten laatste tot de vervulling van den wensch door Zijne Majesteit uitgedrukt: »*tot den steeds klimmenden bloei van Breda's Koninklijke Philharmonie.*"

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Antwerpen: 7 u. 50 m. 's morgens; 12 u. 20 m. 's middags; 5 u. 35 m. 's avonds (naar Moerdijk en Breda).

» » Breda: 6 u. 30 m. 's morgens; 12 u. 35 m. 's middags; 5 u. 45 m. 's avonds (naar Moerdijk en Antwerpen).

» » Rotterdam: 10 u. 15 m. 's morgens; 3 u. 00 m. 's avonds (naar Moerdijk en Antwerpen).

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 October.

TARWE ruim prijshoudend: 129 ℔ bonte Poolsche f 485 a/d. Zaan; 131 ℔ dito f 455, f 450; 130 ℔ dito f 437.

ROGGE iets hooger met veel handel: 122 ℔ Pruiss. f 214, f 215; 116/117 ℔ Petersb. f 189, f 191; 116 ℔ mindere dito f 187; 116 ℔ Petersb. f 190, f 197, 120 ℔ dito f 195, f 197, f 199; 121 ℔ Pruiss. f 215; op levering Oct. f 188, Mei f 192.

GERST merkelijk hooger: 95, 97, 99 ℔ Vries. Winter f 186, f 190, f 196.

HAVER hooger: Riga f 10¼ en Inl. f 10½, beide per 100 kil.

KOOLZAAD ½ p. vl. hooger, Vriesch 60 p. vl.; op 9 v. Olie te leveren in April 78½ p. vl.; Oct. f 71½ p. vl.

LIJNZAAD ruim prijshoudend: 110/111 ℔ Koningsb. f 325; 105/106 ℔ Riga f 290, f 285; 105/106 ℔ Petersb. f 217½; 104/105 ℔ Arch. f 300; 102/104 ℔ f 297½.

RAAPOLIE op 6/w. f 43¼; vlieg. f 42; 1 Nov. f 42, f 42¼; 1 Dec. f 42½, f 42⅝; 1 Mei f 43⅛, f 43¾.

LIJNOLIE op 6/w. f 32; vlieg. f 30¾; 1 Nov. f 30¾; 1 Dec. f 30⅞.

HENNEPOLIE op 6/w. f 39½.

RAAPKOEKEN per 1040 st. f 72 à f 76.

LIJNKOEKEN per 104 st. f 11 à f 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 16. October 1860.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van	f 9,20	tot	f 13,00.
Het dito dito Oude witte Tarwe	»	» 12,70	»	» 13,80.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	» 5,50	»	» 8,00.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 7,50	»	» 8,00.
Het dito dito Boekweit Oude	»	» 0,00	»	» 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	»	» 7,50	»	» 7,80.
Een dito pond Boter	»	» 0,96	»	» 0,98.
Zand-aardappelen (Vat of Mudde)	van	2,40	»	3,00.
Het 1000 Eiken Telhout	»	» 3,50	»	» 3,75.
Het 1000 Doof Hout				» 2,75.
De kar Spaanders				» 4,10.
De » Struiken				» 4,50.
De 100 Mutsaards	van	f 4,50	tot	» 5,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *October*) waren de fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 62⅞, 13/16; 3 pCt. 76⅛; 4 pCt. 97 13/16, 7/8; Spanje 1¼ pCt. 39⅝; 3 pCt. Binnenl. 46 11/16; Portugezen 3 pCt. te Londen 43⅝, 13/16; Rusland 5 pCt. 101¾; Nieuwe 101⅝; 4 pCt. 77½; 6de Serie 5 pCt. 95⅝, ¾; 4½ pCt. 1860 89½; Oostenr. Metall. 5 pCt. 41 17/32, 13/16; 2½ pCt. 24, 3/16; Zilveren 1864 [illegible] 5 pCt. 68¼; Nationale 52⅝, 53.

Advertentiën.

** Den 14. Augustus 1860 beviel voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER* H. E. D. VAN LEERSUM, geliefde Echtgenoote van C. L. S. A. M. DE ROY VAN ZUYDEWIJN, Kapitein-Instructeur aan de Militaire School te *Meester Cornelis* (eiland *Java*).

Heden overleed alhier de WelEdele Heer J. P. EELTIENS, in den ouderdom van ruim 69 jaren, na voorzien te zijn van de laatste HH. Sacramenten.

MEERLE, den 12. October 1860.

Namens de Familie,
A. J. VAN HAL.

** Tot mijne en mijner eenige Dochter bittere droefheid overleed heden mijn Echtgenoot, HILLEBRAND HOTZES FERWERDA, in den ouderdom van 55 jaren.

HELVOIRT, 16 October 1860.

KLA^a. KOETS,
W^ed. FERWERDA.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Fijnaart en Heyningen*, brengen hiermede ter algemeene kennis, dat alhier is geschut eene driejarige zwart bonte VAARS, met een wit kruis, welke door den eigenaar kan worden gelost, tegen betaling der kosten van stalling, voeding en bekendmaking.

FIJNAART, den 15. October 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, W. A. LAURENSE. *De Burgemeester,* A. MARIS Cz.

HOF VAN HOLLAND.

De PUBLIEKE VERKOOPING van LAKENS, FIJNE STOFFEN, enz., breeder omschreven in de *Bredasche Courant* van Zondag ll., zal aldaar plaats hebben op *Donderdag* en *Vrijdag* aanstaande, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, (zonder tusschenpoozen).

OPENBARE VERKOOPINGEN.

JACOBUS GERARD JONCKHEER, Notaris te *Ginneken*, zal voor zijne principalen, in het openbaar *VEILEN* en *VERKOOPEN*:

1°. Binnen *Breda*.

Op *Dingsdag den 23. October* 1860, bij inzet, en op *Dingsdag den 30. dierzelfde maand*, bij toeslag, beide de dagen des avonds ten 7 ure, ter Herberge van J. SEGERS, in het *Nederlandsch Koffijhuis*, in de Reigerstraat te *Breda*:

Een HUIS, HOF en ERVE, met hetgeen daartoe behoort, benevens den vrijen Gang aan de Westzijde daaraan gelegen, van ouds genaamd *Turnhout*, thans bekend onder den naam van *het Kleine Truweel*, staande en gelegen op de Noordzijde van den Haagdijk te *Breda*, Wijk C, N°. 129, Kadastraal bekend Sectie A, N°s. 174 en 175, te zamen ter grootte van 5 Roeden, 55 Ellen.

Bewoond door en toebehoorende aan NICOLAAS VAN DROME, Steenhouwer te *Breda*.

2°. Binnen *Ginneken*.

Op *Donderdag den 25. October* 1860, ten 7 ure des avonds, ter Herberge van MATH. VAN ALPHEN, in den *Gouden Leeuw* te *Ginneken*, bij inzet, en op *Donderdag den 8. November daaraanvolgende*, mede des avonds ten 7 ure, ter Herberge van J. P. VAN NOOTEN, in den *Vrachtwagen* aldaar, bij toewijzing:

Een WOONHUIS, waarin sedert vele jaren met succes de SLAGTERS-AFFAIRE wordt uitgeoefend, met annex HEERENHUISJE, SLAGTHUIS, TUIN en ERVE, zamen groot 10 Roeden, 25 Ellen, staande en gelegen aan den Steenweg, in de Kom van het Dorp *Ginneken*, Sectie F, N°s. 749 en 750.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

Bij de Uitgevers dezer komt heden van de pers:

BIJDRAGEN

BEVORDERING VAN HET ONDERWIJS IN DE WISKUNDE,

DOOR

J. BADON GHIJBEN,

Oud-Hoogleeraar bij de K. M. Akademie.

EERSTE STUKJE;

bevattende de bewijzen van stellingen die in den Meetkunstigen Cursus des Schrijvers zonder bewijzen zijn opgegeven.

à f 0,45.

VAN WAAR DE VELE MISLUKKINGEN

PHOTOGRAPHIE?

AANHANGSEL TOT DE PHOTOGRAPHIE OP PAPIER EN GLAS,

DOOR

PHOTOPHILUS.

f 0,40.

HET PERSISCH INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener Bloem uit het Ararat-Gebergte doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle andere ongedierten. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Wollen goederen en bontwerk kan men daardoor tegen mot bewaren, en die, waarin ze reeds is, spoedig daarvan bevrijden. Bloemen en planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Waar het [illegible] is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten; ook door berooking worden de insekten gedood. Wij verkoopen het in Zakjes voor 50 Cents.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Breda, Henri Sprengers.	Leur, L. van den Berg.
» M. Janssen, voorheen Wed. J. Soomers.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Donnon.
Eindhoven, A. Beguin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
Helmond, A. H. Martin.	

En in de andere Steden in de bekende Depots.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.